

Информация за финансиране на проект

Наименование на конкурса:
КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ФУНДАМЕНТАЛНИ НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ – 2020 г.
Основна научна област:
Науки за земята
№ на договор:
КП-06-ПН44/1
Начална дата на проекта и срок на договора:
27.11.2020, 36 месеца
Заглавие на проекта:
Комплексно радиоокологично изследване на естествени водни ресурси
Базова организация:
Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика – БАН
Партньорски организации:
Няма
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Проф. д-р Димитър Василев Тонев
Общ размер на договореното финансиране:
170000 лв.

Резюме на проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

Проблемът, свързан с опазването на околната среда и установяване на потенциалните пътища на постъпване, съдържанието и поведението на радиоактивните вещества в живите организми са изключително важни за здравето и живота им.

В процеса на еволюцията живите организми се развиват в условията на постоянно и проникващо лъчение, поради което не разполагат със сетива за регистрация на радиоактивните лъчения. По тази причина при тях отсъства механизъм на бърза адаптация към настъпващите промени в нивата на радиационния фон.

Водите като един от най-важните компоненти на околната среда са част от всички хранителни вериги и основен път за постъпване на радиоактивни вещества в човешкото тяло.

През последните няколко години, силен обществен интерес за хората в България представляват изследвания на радиоактивността на природни води, включително минерални, защото вода се консумира ежедневно и това е пряко свързано със здравето и качеството на живот на обществото и има съществено значение в регионален и глобален аспект.

Натрупаните доказателства за въздействието на повишените нива на радиоактивност в питейните води върху човека подчертава необходимостта от научни изследвания за позадълбочено разбиране на основните процеси, засягащи пътищата и механизмите на постъпване на радионуклиди в подземните води, както и на факторите, влияещи върху съдържанието на радионуклиди в тези води.

В настоящият проект се поставят съвкупност от предизвикателства пред технологиите и науката, свързани с изследване на питейни и минерални води, които да бъдат постигнати чрез насърчаване на развитието на мултидисциплинарен екип от учени и специалисти в областта на фундаменталните научни изследвания в радиохимията, физиката и биологията.

Резултатите от този фундаментален проект ще подпомогнат устойчивото управление на водите в България.

Членове на научния колектив

Организации/участници ¹	Бележка ²
Базова организация:	
Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика - БАН	
Ръководител на научния колектив	
Проф. д-р Димитър Василев Тонев	учен
Участници:	
Доц. д-р Христо Недялков Протохристов	учен
Гл. ас. д-р Мария Стоянова Явахчова	учен
Гл. ас. д-р Ангел Петров Демерджиев	МУ, ПД
Гл. ас. д-р Елена Георгиева Гелева	Учен, ПД
Гл. ас. д-р Стела Георгиева Пенева	Учен, ПД
Гл. ас. д-р Нина Христова Николова	Учен
Ас. Божидар Славчев Славчев	ДО
Ас. Десислава Милчева Димитрова	Учен
Ас. Любен Тодоров Добрев	Учен
Ас. Добромир Тодоров Димитров	ДО
Ивайло Любенов Панталеев	ДО
Ас. Катя Бисерова Попова	ДО
Мария Веселинова Минчева	МУ
Инж. Стефан Генчев Генчев	Учен
Инж. Николай Недялков Петров	учен
Инж. Владимир Йорданов Башев	учен
Велислава Николаева Павлова	МУ
Партньорска организация:	
Участници:	

1 Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

2 Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).